

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petitor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetést jutányosabb. Nyitlér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 50-ik szám, Kőcsb Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Egy püspöki körlevél.

Lapunk legutóbbi számában röviden már megemlékeztünk arról, hogy dr. Vályi János eperjesi gör.-kath. püspök 1901. augusztus 1-jén 2289. szám alatt pásztorlevelet intézett egyházmegyéje papságához. Ebben egyfelől óvja híveit azoktól a «lelketlen igazgatóktól, kik mindenféle mesterkedéssel és hamis ígéretekkel az Amerikában tartózkodó híveket a kath. egyháztól elterelni és a schizma útjára vezetni törekednek», s attól «az orosz pánszláv mozgalomtól», mely az orosz schizma mellett s annak czégére alatt, hazaáruló lapokkal, füzetekkel és könyvekkel «a haza iatlanság bűnös hajlamát ápolja és fejleszti» a megtántorodott hívekben.

Az egyház és a haza ellen irányuló veszedelmes és kárhuzatos törekvéssel szemben akarja a pásztorlevél megóvni és megvédeni az eperjesi gör.-kath. egyházmegye híveit s egyben e törekvést úgy «lelkök üdvére, mint a hazaszeretetre károsnak, veszélyesnek és hazaellenesnek» jelenti ki, határozott álláspontjával «azt határozottan elítéli, kárhuzatni, sőt még csirájában elfojtani, elengedhetetlen kötelességének tartja és ismeri».

Határozott, igaz, okos, vallásos és hazafias szózat az püspökünk tollából, a lelketlen igazgatók ellen, a kiket méltán nevez a pásztorlevél «hazafiatlanoknak».

Kettős tárgyánál és céljánál fogva a formailag is jeles és tartalmas főpásztori szózat két részre oszlik, a melynek elseje dogmatikai-apologetikai, másika pedig hazafias jellegű. Az elsőről itt nem szólhatunk, mivel azt a gör.-kath. egyház belső hitbeli ügyének tekintjük; de igenis szólhatunk a másíkról, a körlevél hazafias részéről.

«A hittévedéssel kapcsolatos hazafiatlanság bűnéről» akarja megvilágosítani a makoviczai Becherón és másutt megtántorodott híveiket,

kijelentvén azt, hogy «a király és a haza ellen kötelességmulasztók» azok, «kik maguknál orosz-pánszláv iratokat rejtegetnek és olvasnak». Szívére köti híveinek, hogy a jó és jámbor keresztyén nemcsak buzgó híve egyházának, hanem hű fia hazájának is», s hazafias lelkülettel hangsúlyozza, hogy «a hazaszeretet a jókeresztyének egyik legszentebb kötelessége».

«A hazaszeretet főbb kötelességei pedig abban állanak, hogy tántoríthatlan hűséggel viseltessünk fölkent apostoli királyunkhoz és igaz szeretettel hazánkhoz, s hogy ezen hűségünket és szeretetünket szóval és tettel ragyogtassuk». A pásztori levél végén ismét nyomatékosan inti híveit, «hogy minden hitbeli és a haza ellen irányuló baj és veszedelem elhárítása végett, az észlelt pánszláv mozgalomtól óvakodjanak, az orosz-pánszláv-féle iratokat el ne fogadják, maguknál ne tartsák és ne olvassák», s végül azzal fejezi be tanulságos és lendületes fejtegetéseit: «szeressétek, mint jó keresztyének, lángolóan édes magyar hazánkat s munkálkodjatok mindenkor annak jólétén és felvirágzásán». Végzava a lelkes főpásztori szózatnak: «Féljétek az Istent, tiszteljétek a királyt és szeressétek a hazát mindenekfelett!»

Íme így ír az a püspök, a kit néhány hónappal ezelőtt a mi felületes fővárosi sajtónk a hazafiatlanság vádjával illetett, a ki iránt azonban Eperjes város közönsége oly impozáns módon nyilvánította tiszteletét, nagyrabecsülését és ragaszkodását. Lapunk is a legmelegbben üdvözli a püspököt e hazafias megnyilatkozása alkalmából s részt kér tisztelőinek sorában. Hiszszük és reméljük, hogy e lelkes és erélyes szózatnak meg lesz egyházmegyéjében a megkívántató hatása. (—k.)

Tisztviselőtelep.

A «Tusculanum» magyar tisztviselők orsz. házépítő szövetkezetének igazgatóságá — az eperjesi tisztviselők által f. é. június 23-ikán megtartott értekezleten megválasztott ideiglenes elnökhöz f. évi július 20-ikáról intézett «értésítése» szerint — külföldi pénzcsoporttal a tárgyalások oda fejlődtek, hogy körülbelül 800 ház felépítésére a szükséges pénz optióval biztosítva van, ha a tagok a pénzcsoport által kikötött feltételeket elfogadják. Ezek szerint következő főpontok irányadók:

1. A tagok kötelesek a ház összértékének (telek és ház együtt) 10 százalékát bármely hazai pénzintézetnél biztosítékul letenni, mely letét az épület átvétele után kevés idővel teloldatik, addig is azonban a kamatok a letevőt illetik. A kik kifizették telekkel bírnak, melynek értéke a 10 százalékos letétnek megfelel, külön biztosítékot nem kötelesek adni, másrészt pedig azok részére, kik a biztosíték összegével nem rendelkeznek, a szövetkezet igyekezeni fog az hitelművelettel megszerezni.

2. A pénzcsoport a ház és telek összértékét (tehát teljes 100 százalékát) bocsátja rendelkezésre 98 százalékos árfolyammal és a házakat egy általa kijelölendő építési vállalattal felépítteti.

3. A tagok kötelesek a kölcsönösszeg biztosítására a kölcsön erejéig (a hol kifizették telek van, ennek kivételével) egy a pénzcsoport által kijelölendő biztosítási társulatnál biztosítást kötni; hogy az eddig már létező biztosítási kötések figyelembe vétessenek, az egy későbbi megállapodásnak marad fenntartva.

4. A kiutaltványozott kölcsön után köteles a tag 22 éven át 5 százalékot és ugyancsak ennyi időre, a kor szerint változó 3-tól 5-ig terjedő biztosítási százalékot fizetni. Ezen teljesítményekkel a tőke 22 év befizetésével törlesztve van és a ház teljesen tehermentessé válik. Ugyancsak minden további kötelezettség nélkül tehermentesen száll a ház az örökösökre azon estben, ha a tag 22 éven belül bármikor meghal.

5. A pénz folyósítását csak akkor lehet kilátásba helyezni, ha a szövetkezet az átvételi szerződést a pénzcsoporttal véglegesen megkötötte; hogy ez lehetővé váljék, szükséges mindenekelőtt tudni, hogy a rendelkezésre álló pénz tényleg igénybe fog-e vétetni, illetve szükséges, hogy a szövetkezet a kellő számú tagokkal rendelkezék, kik a mellett, hogy belépnek a szövet-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Búcsúzás.

Isten veled, esép Tátraháza!
Eljött a peres, indulni kell:
Itt hagylak, erdők és virágok,
De sohasem feledlek el.

Olyan volt, mint egy boldog drom,
Mocsolygó nyári éjjelen,
Tudom, hogy mindég visesszirom,
Ha majd red emlékezem.

A búcsúsdát csak elviselném,
Ott vagytok a szívembe mind,
De hohj! olyan nehéz a kérdés:
Ki tudja, látlak-e megint?!

Elmondandm, de nincs esavam rá,
Mi bánlja fájó lelkemet...
Ssép társaság, esép Tátraháza,
Isten veled! Isten veled!!

Giuseppe.

Allegória.

(Idegenből)

Hol volt? Mikor volt? Lehet, hogy nagyon régen, lehet, hogy nem is volt, — de lehet, hogy most, éppen csak most volt.

De mégis így volt:

A Niemen egyszer vendéget hozott a torz-szakállú Északnak. Picziny, törekeny jószág volt, úgy tizenöt-estendő ötöttszó kréol mirtuszág, fehér-rózsaszín, mint a mandolafa virága.

A kolibrik hazájából jött, a szerelem Nádír-ja hozta hullámos, boldogságos úton
— Ne menj, ne menj, édes! Jég borzongat odafönn — tartogatták vissza a Délsziget lakói az ő kis pajtasukat. — Kicsókolja a fagy gyöngé lelkedet.

A picziny nem hitt a fagyban, nem hitt a jégben és nem félt a haláltól, mert szerelmes volt az ő lelke. S ím' egy napon leszökkent a Niemen éles hullámairol az ő finom legyezövel, lenge ruhácskájával és egy aranydrótú kaliczkával, miben a Délsziget madarai csicseregtek.

Épp az öreg Észak karjai közé lebbent.

A mint az öszes Észak meglátta ezt a liliomszálat — melyet a Dél szállított hozzá aranyos sugáron — megmozdult szíve az ő meghatottságában és köny szökött szemébe. Hiszen, ha ezt a virágszirmot megcsapja az ő világának egy erősebb lehellete, temetésre hívhatja a Delet.

Fölrakta hát arra a nagy kék vászonra — meiy

minket maga alá borít — a sárgatüzű Napot és öreg testével nyárba öltözött, hogy kedvesen fogadhassa kis vendégét.

Nevetés folyt el réten-mezőn, mindenhol a kis Délvirág előtt, a széjjelömlő sugárözönben, de az ő finom, langy tavaszhoz szokott lelke olyan különösen érdesnek találta ezt a fényt, ezt a meleget, komornak a Nyár sötétzöld ruháját. Ő csak a tavaszt ismerte, a világoskék szemű, halaványzöld selyemruhás tavaszt.

Hanem — gyerek volt, rózsás lelkű, melyik maga önti mindenbe az édességet — fölakasztotta csalánlegyezöjét két jegyenyeág közé s egész istenadta nap hintázott és szökölt kaczagva

— Hiszen nagyon-nagyon meleg van itt tinálatok — mondogatta nevetve és megsimogatta az Észak öles szakállát

Mégis csak nyugtalanította valami. Miért nem lát az ő zaphyr-kék szeme itt üveges verandát? Mire jó az a töméntelen sok arasznyi fal, azon bévülől tele tapéta, az a sok pufók, csillogó kályha, az udvarokat elborító habos ölfá, az almáriom alján puhuló kék rókatorkos ködmön?

Szegény kicsiny, elég korán értette meg mindezt.

Egy kora reggel, ébredésnél, szokatlan, ijesztő borzongást érzett tagjaiban. A nap, mint varázsütésre, eltűnt, az ég fekete lett, lejött arasznyi közelségbe, mintha rákészült volna tehenkedni a földre. Apró pelyhekben óriás, csöndes bársonyos terítő hullott, mint valaha Délen hullott a gyapot-cserjék virága, ha elheverészett alattok a tücsökök jó czimboraságban.

kezetbe, kijelentik, hogy építés esetén a fentebb felsorolt pénzbeli feltételeket elfogadják.

6. A tagságra nézve megállapították, hogy a 10 kor. beiratási-díj és a 200 koronás részjegy, május hótól számított havi 10 koronás részletei, miután a szövetkezet állandó pénztárhelyiséggel még nem rendelkezik, *Tusculanum* házépítő szövetkezet nevére a postatakarék-pénztárba fizetessenek be; a postatakarék-pénztári könyvecske pedig mindaddig, míg az építés kérdése is véglegesen rendezve nincsen, a tag saját őrzetében marad, tehát pénzbeküldés nem szükséges. A bejegyzett cég hatóságilag jóváhagyott alapszabályai szerint, a részjegy bármikor felmondható és másra átruházható.

Az igazgatóság f. é. augusztus hó 22-ikén az id. elnökhöz intézett legutóbbi levelében kijelentette, hogy az eperjesi tisztviselők a 800 házban megállapított csoportba csak azon esetben vétethetnek fel, ha még e hó folytán legalább 50 beiratkozott tag okmány-szerűleg aláírt nyilatkozata hozzá beküldetik; továbbá hangsúlyozta, hogy miután a beregszászi tisztviselők a f. évi július 20-iki igazgatósági «értesítő»-ben foglalt feltételeket teljesen elfogadták és a beiratkozás s részjegy díjának fizetését kötelező nyilatkozataikat a f. é. augusztus 20-ikáig kitűzött záros határidőn belül be is terjesztették, az eperjesi tisztviselőket az építkezésben megelőzték; végre kijelentette az igazgatóság, hogy az eperjesi tisztviselők, a f. é. július 20-iki értesítés feltételeinek elfogadásával, legalább 50 beiratkozott tag kötelező nyilatkozatát haladék nélkül betejeszítik, a 800 ház csoportjába valószínűleg bejuthatnak és még ezen év folyamán az előmunkálatok kezdetüket vehetik.

Az építési kérdések csak a kölcsön-pénz kérdésének végleges rendezése után kerülhetnek szőnyegre, a kölcsön elfogadására kívánt nyilatkozat is csak akkor válhat kötelezővé a tagra nézve, ha a később közzétett építési feltételek és módok is elfogadtnak.

Egyes külön építkezésekre vagy pedig egyes tagok meglévő házaira vonatkozó kölcsön-konvertálások is csak akkor jöhetnek szóba, ha ugyanazon városban egy házcsoportnak vagy fióktelepnek létesítése már biztosítva van.

A jelentkezéseknél állam által fizetett alkalmazottak elsőbbséggel bírnak; miután azonban megyei és városi köztisztviselők és magánhivatalnokok, valamint korlátozott számban magánügyének igényei is kielégítésre juthatnak, felette fontos azok számát is tudni és kívánatos a szövetkezetbe való belépés, mely semmi egyéb nem kötelez, mint a részjegy részletenkinti befizetésére postatakarék-pénztári könyvecskével.

Minthogy ki-ki tetszés szerint bárhol választott és általa megszerzett telken külön építkezhetik, a pénzcsoport vállalkozójának építkezései úgy anyag, mint szilárdság tekintetében a helyi bizottság szigorú ellenőrzése alatt fognak állani s az minden rossz anyagot vagy meg nem felelő épületet hivatva lesz visszautasítani; de különben is a szerződés kötvén a feleket, a minden egyes taggal külön kötendő építkezési szerződésnek feltételeiben állapítandó meg az anyagszerek minősége, s ekként az építkezés legjobb keresztülvitele ki-ki által biztosítható; végre, minthogy a szövetkezeti tagok építésre vonatkozó tájékoztatókat a központtól díjmentesen kapnak, szabványterveket és költségvetéseket ingyen

nyernek, — a kik pedig külön terv szerinti építkezést óhajtanak, saját költségükön készítenő terv szerint is építkezhetnek: építkezés tekintetében aggályok sem merülhetnek fel.

Tájékoztatóul megjegyeztetik, hogy Budapesten egy-egy szoba 2000 korona költséggel vétetett számításba, vidéken tehát, hol olcsóbbak az anyagszerek és munkakerék, olcsóbb egységárak mellett — sokkal olcsóbbak az építkezések.

Nehogy tehát az eperjesi tisztviselők a kedvezményes építkezés lehetőségétől elessenek, s hogy az 50 beiratkozott tag beiratási és részjegy-díjfizetést kötelező nyilatkozatai mielőbb az igazgatósághoz betejeszíthetők legyenek, felkértem mindazok, kik a *Tusculanum* magyar tisztviselők országos házépítő szövetkezeté-be 10 kor. beiratási-díj és 200 kor. tagsági-díj fizetésének kötelezése mellett beiratkozni hajlandók, hogy folyó évi szeptember 20-ikáig az ideigl. elnökhöz (pénzügy-igazgatósági helyiség, II. emelet, 25 ajtó), két tanú előttemezésével ellátott következő nyilatkozatot beküldeni sziveskedjenek:

«Alulírott ezennel kijelentem, hogy a *Tusculanum* magyar tisztviselők országos házépítő szövetkezeté-nek igazgatósága által f. é. július 20-ikáról közzétett «értesítés» 1—4. pontjában felsorolt pénzbeli feltételeket elfogadom, a *Tusculanum* országos hivatalnoki házépítő szövetkezeté tagjai sorába belépek és kötelezem magamat, hogy a 200 koronában megállapított tagsági díjat az igazgatóság által meghatározott részletekben az általam már eleve kötelezőnek ismert alapszabályok értelmében pontosan lefizetendem.

Eperjesen, 1901. évi szeptember hó ... n.

Előtűnk, mint tanúk előtt:

Név:

Állás:

Végül az életbiztosítást illetőleg megjegyeztetik, hogy a százalék mérvére nézve még valószínűleg kedvezményre lesznek kieszközölve; az életbiztosítás pedig családtyára fontos, mert, ha a 22. évi törlesztési év ideje alatt 5 $\frac{1}{2}$ év után halna el, a p. o. 8000 korona től. kölcsönből 2000 koronát letörlesztett s így a 8000 korona életbiztosítási tőkéből a pénztintét csak 6000 koronát kap kölcsöne kiegyenlítésére, 2000 kor-t pedig az örökösök kapnak vissza és a házat tehermentesen öröklék.

Eperjesen, 1901. évi szeptember hó 4-ikén.

Az ideigl. elnökség.

Vármegyénk és városaink.

A vármegyei állandó-választmány ülése. A jövő országgyűlés egybehívására vonatkozó legkegyelmesebb királyi meghívó-levélnek kihirdetése céljából tartandó rendkívüli törvényhatósági közgyűlés előkészítése céljából f. évi szeptember hó 18-ikán délelőtt 10 órakor a vármegyeháza kisebb tanácstermében Sárosvármegye állandó-választmánya ülést tart.

Rendkívül: törvényhatósági bizottsági közgyűlés. A jövő országgyűlés egybehívására vonatkozó leg-

kegyelmesebb királyi meghívó-levélnek kihirdetése céljából vármegyénk törvényhatósági bizottsága folyó évi szeptember hó 18-ikán d. e. 11 órakor Eperjesen, a vármegyeháza nagyobb tanácstermében rendkívüli törvényhatósági közgyűlést tart

Sárosvármegye központi választmánya az általános képviselőválasztások megejtése körül szükséges intézkedések megtétele céljából folyó évi szeptember hó 19-ikén délelőtt 10 órakor a vármegyeháza kisebb tanácstermében ülést tart.

HIREK.

* **Püspökök Eperjesen.** Az utóbbi napokban két főpap látogatta meg vármegyénket. Előbb *Desseuffy Sándor* csanádi püspök — ki Kassán hosszabb ideig dr. Bubics Zsigmond püspök vendége volt — kereste fel sárosvármegyei rokonait; gróf *Csáky Károly* váci püspök pedig e hó 6-ikán töltött egy napot Eperjesen.

* **Gör.-kath. egyházmegyei hírek.** *Lelkészi kinevezések.* Rojkovics Tivadar ujdonszentelt áldozár Décsőre; Mihálics Viktor pedig Valyaskócra h. lelkészül nevezettek ki.

* **Kinevezés.** A kassai posta- és táviratigazgatóság a *keczerpekleni* postamesteri állásra *Raszlavicz Ed* kassai posta- és táviratírtást nevezte ki.

* **Kinevezések.** A szegedi kir. ítélőtábla elnöke *Bodnár Gábor*t, jogakadémiánknak legutóbb végzett hallgatóját, a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületbe joggyakornokká nevezte ki. — Az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatóság *Smilovits Emánuel* eperjesi lakost az eperjesi m. kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

* **Eljegyzés.** *Irányi Erzsikét* eljegyezte *Rombauer Edgár* kir. ítélőtáblai tanácsjegyző, Kassán.

* **Halálozás.** Résztvétel vettük s közöljük a következő szomorú jelentést: «Özveg kazinci Kazinczy Manóné szül. Ossikovszky Terézia, mint neje, Gizella, férjzett Ladits Nándorné, férje és gyermekei, Béla, Mariska, férjzett Virágh Istvánné, férje és gyermeke, Boriska, Jolán, Margit és Erzsike, mint gyermekei, vői és unokái, valamint számos rokonság nevében is, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett férje, az imádott édesatyja, após nagyapa és rokon: *kazinci Kazinczy Manó* úr f. évi szeptember 13-ikán, hosszas szenvedés és a halotti szentségek átjatos felvétele után, élete 70-ik s boldog házassága 35-ik évében jobblétre szenderült. A drága halott földi maradványai szept. hó 15-ikén délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint, Magyar-utca 18-ik számú házból örök nyugalomra kikisérteni. Az engesztelő szentmiseáldozat pedig szept. hó 16-ikán délelőtt 9 órakor fog a helybeli főtemplomban az egek Urának bemutatni. Eperjes, 1901. szeptember 13-ikán. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

* **5662.** A mai nappal ennyi esztendő telt el a világ teremtése óta a Szentírás szavai szerint. Nagy ünnepet, az újév ünnepet ülik tehát ma és holnap az izraelita polgártársaink. Az összes templomok és ideig-

Itt a tél! Itt a tél!...

Harsog a szél, a kályhák izzóan pattognak. Az aranyvertes kaliczkában csónd. A kolibrík behúzott nyakkal, hangtalan kuksolnak és megható látni a kék, rózsás, tengerzöld, rubintos szárnyú apróságokat egymásba bújva, megdermedve, olyik feltűva a hidegtől, fölborzaldott csillogó tollazatuk között gombostűfejnyi szemcskék. Az út mélyén zuzmarával burkoltan himbál a lehelleles csalánlegyező és a jegyenék vesszei fonott üvegéből vannak.

Ezt látta Délvirág és így.

Mi ez? Mélységes fájdalom fagyasztotta el szíves kacagását. Nem akart többé kimenni, hogy bele-süppedszte élvezettel picziny lábát a szűztiszta terítőbe.

Ősszekecsmeregve a szegletben — mint valamely madárkája az aranyos kalitban — nézett bele szakadatlan a sárga tűzbe és mintha csak a kandalló duruzsolását hallotta volna; ezzel a hanggal jöttek az emlékei.

Erős vonásokban rajzolódott a beszélő fényben az ő édes kicsi országja, a kedves, a széles utak telestele napsgárral; a barnás czukornedvtől csillogó élettelen kannák, a szel hajtásán aranyosan fénylő kukoricaszemek, a délutánok a czukorföldeken, a csillagteljes esték a sok apró, ragyogó lángocskával, azután a millió apró szárny rezgése a levelek árnyában, bokrok mélyén-szélén, a világító szemű pillangók fátyolszerű szárnyaikkal.

És mialatt így álmadozott, a fagy napjai mind rövidebbek lettek, mind setétebbek. Minden áldott reggel egy új kolibrít találtak élettelen az aranykaliczka

zugában; végre csak kettő maradt: két lány pehelytömeg fűzőld tollakból, a mik fölborzaldóva szívdóttak egymásba.

Egyik reggelen Délvirág megszünt mozogni. Mint valami gyöngye kis pillangó, megrekedt, megmerevedett az Észak jegében.

Álmos idő volt, a szobában sötét szomorúság. A zuzmara vastag függőnyt vont nehéz selyemből az üvegre. Kívül, mintha a halál járna, nesztelen esik a hó és a pehelysugarak, mintha lassanként sötétítenék a levegőt, fényt, életet. Hogy ne unatkozzék annyira, megírtatta Délvirág a kályhaellenző aranyos festéseit és hosszan nézegette magát egy kis tükrőben, melynek szélén Délsziget virágai rojtoztak.

Mind rövidebb, mind sötétebb lett a nap. És mióta volt már itt Délvirág! talán már száz, ezer éve is, hogy eljött.

Csiperuhájában így vágyódott és fonnyadt. Legjobban fájt ő nekie, hogy ágyacsakjából nem nézhetett a nagy, fényes melegségbe, a kandallóba, a lobogó, beszélő sárga-vörös lélekbe.

Olyan volt ez nekie, mintha másodsorra vesztette volna el hazáját.

Szünetlen kérdezgette:

— Ég-e tűz a szobában?...

— Hogyne égne, én gyerelem. Szinte izzó a te kis szobád. Nem hallod, hogyan pattog a fa és hull zsaránokká a toboz? Lásd-lásd! — Valami nehezelt-féle volt e hangban, pedig a jó öreg Észak dehogya is nehezelt, inkább fájt, hogy hazudnia kell.

Akárhogy fordult is Délvirág, nem tudta meglátni a tüzet. Ez elkedvetlenítette.

Hát egy melázó és sápadt, kedvetlen napon, a hogy fejét párnáira ejtve, szeméit állandó kintartással a kedves világos melegség felé fordítá, az öreg Észak odahajolt melléje és a háta megé rejtett tükröt elébe tartotta:

— Látni akarod a tüzet, piczinyem? Na, jó. Nézz ide! — és térdelve egy reflex-sugarat akart odacsalni a «picziny» szemé elé.

— Látod?...

— Nem Semmit sem látok.

— Most?...

— Most sem.

Végre sok kísérletezés után egyszerre fényessé tette valami a «picziny» sárga arczocskáját és arról visszafolyt az egész szobára.

— Ah! Látom, látom — szólott Délvirág, fölülvén ágyában, megingott feje és öröm borította be arcát, és apró láng villant föl szemé mélyén, mintha ebben az utolsó pillanatában életének, megértette volna az élet világozottságát és az elmúlást, a kettő közötti áthidalást.

Pedig nem értett ő meg semmit. Megcsalták őt a sugárral is, mivelhogy az a forró nyár sugara volt és míg ő telei, zord pusztaságot érzett, kívül fecskék cikláztak és napsgár ömlött az úton az emberek arcán, kik igen jólesően nevettek.

És a hogy nem értett meg ő semmit «abból», úgy más sem ért meg.

Átdolgozta: *Sztankay G.*

lenes imaházak megtelek ajtatos hívőkkel és sűrű fohások szállanak az Úrhoz, a ki a mai napon intézi el mindenek sorsát az elkövetkezett új évben...

* **Vallásos est.** Az eperjesi ág. hitv. ev. theologiai *belmissziói egyesület* szerdán, szept. 18-án délután 5 órakor tartja első vallásos estélyét a Kollégium dísztermében. Műsor: 1. Ének: «Erős várunk...»; éneklő a theol. ifjúság énekkara, Szánik Ernő énektanár vezetésével. 2. Fohás; tartja Mayer Endre, egyes. elnök. 3. Felolvasás: «Korunk bajai s a bajok orvoslási módja»; tartja dr. Szabó Aladár, budapesti ev. ref. theol. igazgató. 4. Közös ének.

* **Egyházkerületi közgyűlés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület ez évi rendes közgyűlését Tatra-Lomniczon, szept. hó 11–14-ikén tartotta meg. Eperjesről ifj. Draskóczy Lajos és Liptai Lajos lelkészek kivül résztvettek a gyűlésen dr. Szlavik Mátyás koll. igazgató, Mayer Endre s Csengey Gusztáv theol. tanárok, Ludmann Ottó koll. főgimn. igazgató, Gamaut György koll. tanítóképző-intézeti igazgató, Husz Ármin mint egyházkerületi számvevőszéki elnök, dr. Mikler Károly egyházkerületi képviselő stb.

* **Az eperjesi róm. kath. plébános-választás ügye.** Tudvalevőleg több városi képviselőtestület tag megfelelt Eperjes szab. kir. város képviselőtestületének f. évi augusztus hó 10-ikén hozott határozatát, mely szerint az üresedésben levő eperjesi róm. kath. lelkészi állás betöltésénél a város, mint kegyúr képviselőtestületében a városi képviselőtestületnek csak róm. kath. vallású tagjai és ezenfelül az eperjesi róm. kath. egyház tanácsának tagjai birjanak szavazati joggal. A felelősséget Sárosvármegye törvényhatósági bizottságának f. hó 13-ikén tartott közgyűlése elutasította s Eperjes szab. kir. város képviselőtestületének aug. 10-iki közgyűlésében hozott határozatát helybenhagyta.

* **Felfüggesztett ügyvéd.** Az eperjesi ügyvédi-kamara szeptember hó 7-ikén dr. Hoffmann Károly késmárki ügyvédet az ügyvédség gyakorlásától felfüggesztette.

* **Synodális vizsga-tétel.** Lapunk hasábjain ismertettük az eperjesi róm. kath. plébános állásért folyamodóknak a püspöki hatóságtól választás céljából leérkezett kérvényeit s a püspöki leirat szerint ott jeleztük, hogy az egyik pályázó: *Zaborovszky Béla* eperjesi s-lelkész synodális vizsgával nem bír s e részben megválasztása esetén megerősítése egyházi szempontból akadályba ütközik. Most értesülünk, hogy Zaborovszky Béla a synodális vizsgát e hó 10. és 11-ik napjain Kassán — az e célra kinevezett bizottság előtt — kitűnő sikerrel letette.

* **Képviselőválasztási mozgalmak Eperjesen.** Falragaszkok adják hírlít, hogy az eperjesi szabadelvű párt, jelöltje: dr. *Schmidt Gyula* mellett erősen készül a közelgő választásra. Az ez év tavaszán tartott lelkes pártgyűlésen választott végrehajtó-bizottság elnöksége e napokban, következő meghívót küldte el a végrehajtó-bizottság tagjaihoz: «Mélyen tisztelt Urunk! Van szerencsénk m. t. Urunkat, mint az eperjesi választókerület szabadelvű-pártjának — a párt 1901. márczius 17-ikén tartott közgyűlésén megválasztott — végrehajtó-bizottsági tagját, tisztelettel felkérni arra, hogy a f. é. szeptember hó 19-ikén (csütörtök) d. u. 4 órakor a «Fekete-sas» kistermében tartandó értekezletünkön megjelenni sziveskedjék. Az értekezlet tárgyát a márczius 17-iki közgyűlésen egyhangú lelkesedéssel jelölt dr. Schmidt Gyula megválasztása érdekében teendő lépések felől való határozás fogja képezni. Eperjes, 1901 szeptember 12-ikén. Kitűnő tisztelettel: *Kubinyi Albert* s. k., elnök, dr. *Horváth Ödön* s. k., titkár. Mint értesülünk, az eperjesi szabadelvű-pártnak dr. Schmidt Gyula ellen más szabadelvűpárti jelölt fellépéséről mindezeideig hivatalos tudomása nincsen.

* **Képviselőjelölés.** A *bártfai* választókerülethez tartozó választópolgárok szeptember 10-ikén Bártfán tartott pártértekezleten *Bornemisza Ádámot* — ki e kerületet két évtizeden át képviselte — újra jelölvén, ez alkalomból br. Podmaniczky Frigyes, a szabadelvű-párt elnökét is üdvözölték, a kitől még az est folyamán a következő válasz érkezett: «Nagys. dr. *Weisz*, pártelnök úrnak Bártfán. Nagy és igaz örömmel értesülünk pártunk jeles tagja, Bornemisza Ádám újbóli jelöltetéséről; gyülekezezenek párhívaink osztatlan bizalommal zászlaja alá. *Podmaniczky*, pártelnök.» — A *bártfai* szabadelvű választópolgároknak egy másik része szeptember 11-ikén tartott gyűlést, Biloveszky József elnöklete alatt. Ez a gyűlés *Bujanovics Gyulát* jelölte, ki azt nyomban megtartott programbeszédében el is fogadta. A gyűlésből a következő táviratot küldték Széll Kálmán miniszterelnökhez: «Nagymélt. *Széll Kálmán* miniszterelnök úrnak, Budapest. A *bártfai* kerület szabadelvű kormánypárti választójának mai napra előre hirdetett és lelkes hangulatban megtartott értekezlete Bujanovics Gyulát kérte fel a képviselőjelöltség elfogadására, ki

is azt Nagyméltóságod programja alapján elfogadta. Miről Nagyméltóságod az értekezlet elhatározásából. Nagyméltóságod iránti tántoríthatlan bizalmuk kifejezése mellett, van szerencsénk étesíteni. *Biloveszky József* ügyvéd, elnök; dr. *Glück János* ügyvéd, jegyző.

* **Gyümölcs- és kertészeti kiállítás Kassán.** Az Abauj-Tornavármegyei Gazdasági Egyesület — Borsod-Sáros-, Szepes- és Zemplén-megyék gazdasági egyesületeivel karöltve — október hó 12., 13. és 14. napjain Kassán, a Schalkház szálló dísztermében és mellék-helyiségeiben gyümölcs- és általános kertészeti kiállítást rendez. Ez ügyben a napokban értekezlet volt Kassán a vármegyeházán, hol a kiállítás rendező-bizottságának elnökéül Gerlóczy Géza gazdasági-tanintézeti tanárt kértek fel. A kiállítás szakelőadásokkal és jutalmazással lesz egybekötve. A kiállítók lehetnek a gyümölcs- és konyhakertészet bármilyen termékeivel Abauj-Torna-, Borsod-Sáros-, Szepes- és Zemplénvármegyék gazdái, kertészei és szőlőtermelői; a dízkertészet termékeivel, kerti eszközökkel, szerszámokkal, gépekkel, dízkertészeti felszereléssel és a kertészetben használandó vegyi termékekkel, továbbá szakirodalmi termékekkel — tekintettel az illetőségre — bárki is. A kiállítani szándékoló tárgyak legkésőbb szept. 25-ikéig jelentendők be és bérmentve legkésőbb október 8-ig küldendők az Abauj-Tornavármegyei Gazdasági Egyesület (Kassa, Rózsa-u.) címére. A kiállítási tárgyakért térdj nem fizetendő. Bővebb felvilágosítás nyerhető a Sárosvárm. Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál, Eperjes Árok-utca 37. sz. a.

* **Kütfúrás.** Az eredmény eddig semmi. Hasztalan járnak a gépfúrók már mintegy ötven méternyi mélyen a Tarca felső folyása mentén, még mindig agyagrétegben vannak s a keresett hasznavehető kavicsrétegig csak nem tudnak könnyű szerrel eljutni. Úgy látszik, hogy a fúrások kedvező eredményre nem fognak vezetni, mert máris mélyebben tartanak, mint a hogy azt a szakértők tervezték. A végleges eredményről be fogunk számolni.

* **Az árammérő-rendszer ügye.** Eperjes sz. kir. város tanácsa legutóbb tartott ülésében 5606. sz. alatt a következő nagyjelentőségű határozatot hozta: «Fő-ügyési véleményes jelentés a f. év 4498., 5133. és 5339. k. számhoz az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részv.-társaság által behozatni szándékoló *árammérő-rendszernek* alkalmazása tárgyában. *Határozat:* Kündülva azon törvényes álláspontból, hogy fennálló kétoldalú szerződések megállapításai mindaddig érvényesek, míg a szerződő felek eltérő megállapodásai által meg nem változtatnak, illetve meg nem szüntetnek és kiemelve azt, hogy az egyrészt Eperjes sz. kir. városa közönsége, másrészt pedig az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részv.-társaság között 1895. évi márczius hó 21-ikén, illetve 1895. évi április 10-ikén létrejött villamvilágítási szerződés eddig megváltoztatva, illetve módosítva nincs, tehát egyes pontozataiban jelenleg is érvényes, — ezen szerződés 27. pontjának azon intézkedésébe ütköző, melyszerint «az áramfogyasztási mennyiség csak akkor határozatik meg árammérők által ha a felek között más megállapodás létre nem jött, vagy ha általán-lámpák nincsenek föl-állítva» f. évi 4898. k. sz. alatt be-terjesztett körlevél, melyben a villamvilágítási részv. társaság az árammérő kötelező voltát a magánfogyasztókra nézve kimondja. Miután a villamvilágítás városunkban általán-lámpákra van felfektetve és a magánfogyasztók is az általán-lámpák rendszeréből kiindulva vezették be a villamvilágítást helyiségeikbe: semmisenek és joghatálylallyal nem bíróknak kimondatik. De ettől eltekintve, joghatálytalannak tekintendő fenti körlevél azon okból is, mert a magánfogyasztók anyagi érdekeinek mely sérelmével korlátozza az áramfogyasztást, mihez a villamvilágítási részvénytársaságnak joga nincsen, miután a szerződés 28. §-a szerint a fogyasztó, tekintet nélkül az óraszámra, tetszése szerinti időtartamon át használhatja a villamos-lámpát az egész éven; az áramszolgáltatási feltételek 11. pontja szerint pedig a villamvilágítási részvénytársaság az esetben, ha a fogyasztó legalább egy éven az áramot a részvénytársaságtól venni magát kötelezi egyrészt a villamos áramot szolgáltatni köteles, másrészt a közte és a fogyasztó között fennálló világítási szerződést — a 12. pontban kiemelt esetben kivül — csakis a fogyasztó mondhatja föl és szüntetheti meg. Mennyiben tehát a fentiek szerint az árammérő-rendszer kötelező volta csakis a városi közönség és a villamvilágítási részvénytársaság között eddigéle minden intézkedéseiben fennálló szerződés módosítása mellett kimondható, úgy a f. évi 5183. k. sz. alatt benyújtott azon előterjesztése a villamvilágítási részv. társaságnak, melyben bejelenti, hogy a Lind-, azelőtt Humel-féle árammérőket fogja használni, — valamint az árammérőket érdeklőleg f. é. 5339. k. szám alatt benyújtott kedvezményes feltételek, tárgyalanná váltak; e helyütt — jövőre való miheztartás végett — figyelmeztetjük a

villamvilágítási részvénytársaság a szerződés 43 §-ának azon intézkedésére, melyszerint villamos berendezésénél első sorban hazai gyártmányokat köteles használni. Végül: a) miután a szerződés 29. §-a szerint a város közönségének már 1899. évi október 12-ike óta jogában áll az áramfogyasztási egységáraknak 10%-kal, minden további 5 év után pedig újból 2%-kal való leszállítását követelni, fölhívatik a részvénytársaság, hogy az 1897. és 1898. évi áramfogyasztási kimutatást ide 30 nap alatt terjeszse be; b) miután továbbá az áramszolgáltatási feltételek 4. pontja szerint köteles a villamossági részv.-társaság az áramfeszültségnek ellenőrzötetése céljából bizonyos alkalmias pontokon fesz-mérőket felállítani, mely kötelezettségének eldígél meg nem felelt: fölhívatik a villamossági részvénytársaság, miszerint ezen fesz-mérőket haladéktalanul állítsa föl, annak megtörténtét ide jelentse be; és c) miután a szerződés 17. §-a szerint az ivlámpáknak fél-éjjelen át kell világítaniok, mely fél-éjjel csakis délutáni 12 óra lehet, mennyiben tett tapasztalatok szerint ezen ivlámpák már délutáni 11 órakor oltatnak ki: fölhívatik a villamossági részvénytársaság, miszerint ezen szerződéshezgő visszaélést haladéktalanul szüntesse meg. *Eperjes*, 1901. szeptember 9-ikén tartott tanács-ülésből. — A magunk részéről csak helyeselni tudjuk azt, hogy a városi tanács ebben a régóta húzódo s a polgárság érdekét felette közelről érintő ügyben határozott álláspontot foglalt el. Azt sajnáljuk azonban, hogy ez a döntő lépés előbb be nem következett. Ugyanis a fogyasztóknak jelentékeny része azon kényserhelyzetbe jutván, miszerint szerződése lejártával — a mennyiben az árammérő-rendszert el nem fogadja — a villamossági részvénytársaság az áramfogyasztást megtagadja: akarva, nem akarva, kénytelen volt a társaság ajánlatát elfogadni. Bizonyynal nem tette volna ezt, ha a városi hatóság, mint szerződő fél s egyúttal a polgárság jogainak őrzője, tiltakozó szavát előbb felemelte volna. Így azonban előrelátható bonyodalmak lesznek egyfelől a társulat, másfelől a fogyasztók között, de legalább elérjük azt, hogy jogérvényesen tisztázzódní fog az a kérdés: vajjon jogában áll-e a társulatnak az eddigi általán-rendszert egyszóval megszüntetni.

* **Nyilatkozat.** Vonatközással szab. kir. Eperjes város tanácsának 1901. évi szeptember hó 9-ikén 5606. szám alatt hozott határozatára, készítetve látjuk magunkat a t. cz. Közönség tudomására hozni, hogy az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részv.-társ. között egyrésztől és Eperjes szab. kir. városa mint szerződő fél között másrésztől, jött létre ama szerződés, melynek egyes pontjait az említett városi határozat döntése alapjául felhozta, megfelelkezvén arról, hogy jelen ügyben Eperjes sz. kir. városának tanácsa nem határozat hozatalára jogosított hatóság, hanem szerződő fél képviselője, kire nézve éppúgy, mint a társulatra, irányadó az idézett szerződés 37-ik szakasza, mely szerint vitás kérdésekben választott bíróság dönt. A határozatban foglalt azon kijelentést, mely szerint körleveleink semmisenek és joghatálylallyal nem bíróknak nyilvánítatnak, mint egyoldalú és jogtalan nyilatkozatot, a leghatározottabban visszautastjuk. Kelt *Eperjesen*, 1901. évi szeptember hó 14-ikén. *Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság igazgatója.*

* **Pénzhamisítók a Felvidéken.** Több helyről értesülünk, hogy Szepes- és Sárosmegye el van árasztva hamis pénzzel, s nem ritka helyen, úgyszólván minden tizedik pénzdarab hamis. A Felvidék rendőrsége érvényesen nyomozott a pénzhamisító-banda tagjai után, de sokáig nem sikerült a nyomukra akadni. Szept. 6-ikán Krompachon egy gyári munkás a korcsmában mulatott s végül egy fényes ötkoronással fizetett. A pénzdarab csengése s-hogy sem tetszett a korcsmárosnak s jobban szemügyre véve azt, azonnal rájött, hogy a pénz hamis. Az esetet bejelentette az odavaló csend-őrörsnek, ki eltojta a munkást s kihallgatta. Vallatás közben megmotaoták zsebeit, a melyek tele voltak hamis öt- és egykoronás pénzdarabokkal. Egy ideig nem akart a hamis pénz holszerzését illetőleg felvilágosítással szolgálni, de később töredelmes vallomást tett. Elmondta, hogy Krompachon készül a sok pénz, a hol egy jól szervezett pénzhamisító-banda működik. A csendőrség azonnal házkutatást tartott a gyári-munkás által megnevezett személyeknél s ott meglepő felfedezésre jutott. Éppen munkában találtak a banda tagjait, a kik prés alól kikertült üstipénz csiszolásával voltak elfoglalva. A gépet lefoglalták s azzal együtt egy nagy halom hamis öt- és egykoronást is. A pénzhamisítók — kik jórésben vasgyári munkások — letartóztatták. Kihallgatásuk alkalmával elmondották, hogy a hamis pénz mind onnét került a Felvidék forgalmába s ugyancsak ők árasztották el a szomszédos vármegyéket és városokat a hamis pénzzel. A vizsgálatot széles körben folytatja a csendőrség, mert valószínű, hogy a szövetkezettek másutt is vannak tagjai. Éppen ezért a vizsgálat érdekében az eddig elfogottak neveit titokban tartja.

* **A játékdélutánok.** A közoktatásügyi miniszter a játékdélutánok intézményének teljes megvalósítása tárgyában a következő rendeletet adta ki valamennyi tankerület kir. főigazgatóságának: Miután a kötelező játékdélutánok intézménye a rendelkezésem és vezetésem alatt álló középiskolák legnagyobb részében életbe lépett, elérkezettnek látom az időt arra, hogy a játékdélutánok behozatalával célzott reform teljesen megvalósíttassék. A szükséges személyi kiadások fedezetéről tárczámnak és illetőleg a tanulmányi alpnak 1901. évi költségvetésében gondoskodva van. A keresztülvitel módjaitra néve ismét a tanári-tesztületek javaslatai alapján akarok határozni. Ezek elkészítésénél az illető középiskola valamennyi osztályának tekintetbe vételével ugyanazon szempontok legyenek irányadók, melyek a múlt évi 29.954. számú rendeletben 1—10. alatt felsorolva találhatók. Hasonlóképp újból elrendelem, hogy a tanári-tesztületek a játékdélutánok pontos méreteit, a jövő tanévi tájékoztató tárgyfelosztást és órarendet a játékdélutánok idejének megjelölésével, az osztályösszevonások tervét és a játékdélutánok vezetésére vállalkozók neveit szintén terjeszték fel a főigazgatóhoz, még pedig f. évi június hó végéig. A főigazgatók minden egyes intézet javaslatát külön felterjesztésben saját véleményes jelentésük kíséretében f. é. július 15-ikéig tartoznak bemutatni. A helyes reformot a kultuszminisztérium rendelkezése alá nem tartozó főgimnáziumokban is előreláthatólag alkalmazni fogják. Így az eperjesi kollégiumi főgimnáziumra néve az igazgató-választmány máris hasonló értelemben határozott.

* **Postai ügynökségek.** A postaszolgálat terén jelentős újítást hozott Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter most kiadott rendelete, amely a postai ügynökségek szervezésére vonatkozik. A postai ügynökségeket a postaszolgálatot igénybe vevő közönség érdekében oly helyeken állítják föl, ahol rendes postahivatalnak kellő működési tere még nincs, de különben élénkebb forgalmú, különösen pedig valamely iparvállalat helyén, vagy körjegyzői székhelyen, a hol a postai ügynökök taluzó levélhordó rendszeresítése által kielégítést nem nyerhetnek. A postai ügynökségek korlátozott szolgálatot végző hivatalok, amelyek számadástételre az illető község utolsó postahivatalához, mint lezáoló és ellenőrző hivatalhoz, vannak utalva. A postai ügynökség rendszerint csak postakezelési teendőket végez; megbízható azonban postaszállítással, esetleg onnan induló kézbesítő- és gyűjtőjárat fenntartásával, valamint távbeszélő- szolgálattal. A postai ügynökség vezetője lehet az illető községben lévő tanító, lelkész, jegyző, kereskedő, gazdász, vagy már erre értelmiségénél fogva alkalmas, 18 évet betöltött, erkölcsileg és politikailag kifogástalan, rendezett anyagi viszonyok közt élő s kellő biztosítékot nyújtani képes egyén, férfi vagy nő, kit a szolgálattal szerződésileg az illetékes posta- és táviratigazgatóság saját hatáskörében biz meg. Vasúti állomási elöljárók szintén megbízhatók az ügynökség vezetésével — az illetők felettes hatósága s a posta- és táviratigazgatóságok kölcsönös megállapodása után.

* **A munka gyümölcse.** Ezelőtt mintegy 34 évvel Budapest budai oldalán egy kisiparos telepedett le, ki nélkülözés, munkásság és szorgalom árán fejlesztette hazánkban az akkor még alig ismert hangszer-ipart. Már rövid idő múlva szakavatottsága annyira feltűnt, hogy megbízást nyert hadi felszerelések szállítására, míg később a m. kir. honvédség s a cs. és kir. hadsereg szerződött szállítója lett. Kiváló érdeme, hogy az eddig külföldről behozott hangszerek gyártását hazánkban is meghonosította s gyártásukban oly tökélyt ért el, hogy ma már nemcsak a helybeli, hanem a külföldi zenetermek s elite-zenekarok szükségletét is ő fedezi. A volt kisiparos most már a mindig nagyobodó megbízások gyors és pontos teljesíthetése érdekében házat vett, hol zavartalanul élhetett s dolgozhatott a magyar ipar fejlődésén. Háza mindinkább ismertebbé és keresettebbé vált, úgy, hogy kénytelen volt a kicsinek bizonyult helyiséget bővíteni. Ma már a régi kis ház helyén egy palotaszzerű épület áll, melyben a gépek zakatolása váltotta fel az eddigi kézi üzemet. E kitaró, tisztos munkában megöszült iparos *Stovasser János* hangszer-gyáros, ma már a második kerület egyik tekintélyes polgára. Nem csodálatos, hogy a folytonos munka kifárasztotta s most a munkát fiával osztja meg, ki hosszabb ideig tartó külföldi tanulmányutat tett s tapasztalatait itthon érvényesíti s már eddig is feltűnt az eredetihez híven utánoztartó tárogatójával, valamint a legjobb zenei körökben elismerést nyert hegedű-modellével. E sikerek után bizonyos, hogy a már ma is jó hírnévnek örvendő cégét még magasabb nivóra emeli, s az alapító, ha egyszer nyugalomba vonul, kívánjuk, hogy a jó talajba ültetett fa gyümölcsét sokáig élvezhesse. *Acsél Gyula.*

* **A gyümölcsfajok megválasztása, a talajviszonyokra való tekintettel.** A gyümölcsfajok megválasztása sokkal nehezebb feladat, semhogy egy, a gyümölcstermelés terén kellő jártassággal nem bíró egyén e tekintetben könnyen eligazodni képes legyen. Kiválasztani a sok faj közül azt, amely legjobban megfelelne a helyi talajviszonyoknak, nagyon sok tapasztalatot, időt és fáradságot igényel, miért is összefoglaljuk az alábbiakban az ide vonatkozó tanácsokat a főbb gyümölcsökre néve. Az almafélék közül az alma középkötöttségű, mérsékelt meleg talajt kíván; ellenkező esetben, ha a föld száraz, úgy a fa, mint a gyümölcs elférgesedik, ha pedig túlmedves, akkor különösen a finomabb fajták különböző betegségeket kapnak. A körte a friss máladékú kövecses, mély rétegű talajt kedveli, s különösen megkívánja, hogy az ásványi anyagokban gazdag legyen, — ép ezért a körteféléknél a műtrágyák alkalmazása nagyon kifizeti magát. A csonthéjasok közül: a meggy inkább a könnyebb talajokat kedveli s főként humuszos anyagokkal bővelkedő gyeptöldeken díszlik. A cseresznye homokos területen, száraz természetű déli lejtésen, sovány, köves emelkedésen is eléggé otthon találja magát, sőt rajta nem ritkán jobban tenyészik és termékenyebb, mint kővér talajon, vagy kedvezőbbnek látszó helyen. A nyári- vagy kajszinbarackfa, az őszibarack, továbbá a mandula: laza, homokos, vagy még inkább meszes, mérsékelt száraz, meleg természetű talajt kíván; az istállótrágyával bőven trágyázott, avagy a természetből fogva szerves anyagokban gazdag földeken nagyon könnyen elmérgesodnak, vagy felkopaszodva, rövid idő alatt elvétnülnek. A kopáncsosak közül: a diófa és gesztenyefa, ha a talaj nedvességénél fogva nem túlságosan hideg, vagy ellenkezően, lazasága, homok, és mésztartalmánál fogva nem túlságosan száraz, s ha benne némi szerves maradványok is vannak, csaknem minden talajon jól találja magát, de különösen a mézgas talajon. A mogoró nem ugyan kötött, de mégis inkább a nedves, mint a száraz talajokon díszlik. A bogorófélek, u. m. szőlő, pöszméte, ribizke, csaknem minden talajon díszlenek, de új máladékú vulkánikus eredetű helyeken, a hol káli, foszfor bőven van jelen, sokkal inkább díszlenek, mint vizenyős, nedves helyeken.

* **«The Gresham» életbiztosító-társaság Londonban.** E társulat 52. évi jelentése, mely az 1900. évi december 31-ikén befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1901. évi június hó 19-ikén tartott rendes közgyűlése elé terjesztett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük: Az 1900. évben 5556 kötvény kor. 50.898,267.42 fill. tőkeösszegegről lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona 23.919,448.74 fillérré ruhtak, mely összegben a korona 2.161,369.38 fillért tevő első évi díjak bennfoglaltnak. A kamatszámra mérlege a lefolyt üzleti évben korona 7.271,114.22 fillért tett ki, és a társaság jövedelmét a díjbevételekkel együtt kor. 31.190,562.96 fillérré emelte. A társaság az elmúlt évben korona 11.532,069.36 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejáró kihazasítási és vegyes biztosításokra kor. 4.386,799.52 fillért, visszvásárlásokra 1.488,439.26 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadék-alapok a lefolyt üzleti évben kor. 6.982,698.87 fillérré gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1900. decz. 31-ikén korona 184.387,703.00 fillérré ruhtak. Tőkebefektetések: korona 1.559,666.85 fillér angol kormány értékpapírjaiban, korona 471,481.43 fillér az angolbank alapjaiban, kor. 364,297.36 fillér indiai és gyarmati kormányok értékeiben, korona 37,592,018.43 fillér idegen államok értékpapírjaiban, kor. 10,617,401.94 fillér vasúti részvények, elsőbbségek és garantáltak, kor. 75,541,612.07 fillér vasúti s egyéb kölcsönkötvényekben, korona 15,884,981.80 fillér a társaság ingatlanaiban (ezek között van a társaság budapesti háza), kor. 5,034,023.44 fillér jelzálogokban, kor. 14,887,536.87 fillér a társaság kötvényeire nyújtott kölcsönösszegekben, kor. 1,758,488.31 fillér pénztári készletben és folyószámlán és korona 20,676,194.77 fillér különböző értékekben.

* **Budapesti levél.** A választási mozgalmak zajától visszhangozik az egész ország. A képviselőjelölés, a választási küzdelem bevezetése mindenütt folyik s ennek nyomán nemsokára zászlódíszt ölt az ország minden városa, községe, hogy ezzel hirdesse: kibe helyezi bizalmát a vezető értelmiség, és ez alá toborozza a választó polgárokat. A választási aktusnak ezt a legfontosabb eszközt, a választási lobogót, százával rendelik a kerületek, s ebben az eszközben, mely a győzelemnek egyik fő-föltétele, kell, hogy bizonyos garanciát, színdírságot, szintartósságot birjanak a megrendelő. A múlt tapasztalatai tanítják, hogy a választási időszakra gombamódon keletkeztek választási zászló

(úgynevezett) gyárak, melyek olyan zászlókat szállítottak, hogy egy esőmosás után színehagyott rongyokká váltak, a névfelirat olvashatlanná lett s a választási kampány után pedig a «gyár» már megszűnt, feltalálhatlan lett s minden reklamáció lehetetlenné vált. Ezért figyelmeztetjük a választási mozgalmak t. vezetőit, hogy a képviselőjelölt-lobogókat csakis ismert, megbízható cégnél rendeljék, hol a selejtes szállítás ki van zárva. Ilyen a régi jóhírű, az egész országban előnyösen ismert *Rumbold B.* zászlógyára (Budapest, IX., Liliom-utca 52. sz.), mely 1842. év óta áll fenn s minden irányban méltó a bizalomra s garanciát nyújt arra, hogy netalán reklamációk is kívánat szerint eszközölhetnek. — «Sas-drogeria» elnevezéssel fényesen berendezett drogeria-üzletet nyitott *Wolf Péter* Budapesten, Kerepesi-út 70. sz. alatt. A «sas» nem üres jelző itten, hanem symboluma ama magas színvonalnak, melyen *Wolf Péter* drogeriája áll, hogy az minden tekintetben kiváló és előnyös legyen a nagyközönség szolgálatában. A drogeriák ma már napi szükségletté váltak, hogy a gyógyárúkat, illat-, pipere- és vegyszereket, valamint a likör, rum, cognac stb. esszenciákat jól és jutányosan szolgáltatassák. A «Sas-drogeria» bizonyára, megismerése után csakhamar a hölgyközönség keresletének központja lesz Pálma-kréme, Pálma-pudere és Pálma-szappana által, melyeknek finom, aromatikusan illata s a bőrnek üdeséget és szépséget adó tulajdonságai minden eddig ismert hasonló szert felülmúlnak. Likör, rum, cognac stb. esszenciái pedig a legfinomabb alkatrészekkel bírnak. Különösen kiemeljük még a gazdalközönségre néve fontos állatgyógyászati készítményeket s ezek között a *Restitutions-fluid esszenciát*, melynek előnyössége abban áll, hogy az esszencia, vagyis kivonat, amely egyszerűen egy liter denaturált szeszszel lesz összekeverve s így nemcsak jutányosabb a hasonló szereknél, hanem hivatva van az eddig Ausztriából importált készítményeket kiszorítani. A «Sas-drogeria» rendkívül gazdag raktári cikkeinek megismerhetése legjobban annak árjegyzékét kérni, melyet az díjmentesen megküld. — *Lohr Mária* (ezelőtt *Kronfusz*) *csipke-, vegyszeti tisztító- és műselyemfestő-intézet*, mely a legelső és! egyedüli speciálta e téren, ismét újabb és tetemes nagyobbodást nyert; a nagy-szabású vegyi-, tisztító- és műfestő-telep, hol a használatban elpiszkosodott ruhák és csipkeárgyak egészen újhoz hasonló széppé változtatnak, a háztartás egyik igen fontos gondjának elvállalására, *szőnyegporolásra és a hibás szőnyegek javítására* rendeztetett be. *Lohr Mária* Budapest, Baross-utca 85. sz. óriási háza kizárólag üzleti célokra szolgál, szőnyegporolásra igen alkalmas helyiségekkel bír és a legjobban van berendezve, tehát a legajánlatosabb ez a régi jóhírű cég most már nemcsak valódi csipkék, pongyolák stb. vegyi tisztítására, műselyemfestés eszközöltetésére, de szőnyegporolásra és hibás szőnyegek javítására is. Vidéki megbízások egyenesen a cég fötelepére: Budapest, VIII., Baross-utca 85. sz. küldendők.

SPORT.

** **A Magyarországi Karpát-Egyesület Berlini Osztálya.** A Magas-Tátrában ezen a nyáron annyi német s különösen berlini turista fordult meg, hogy felmerült annak a gondolata, hogy a «Sziláziai Osztály» mintájára, a Magyarországi Karpát-Egyesület kebelén belül egy «Berliini Osztály» alakíttassék. Kívánatos lenne, hogy a terv valóra váljék, mert ez az Osztály az idegenforgalom emelését mindenestre jelentősen előmozdítaná.

** **Nyilvános köszönet.** Dr. Horváth Ödön kir. tan., jogkari dékán úr 20 koronát; dr. Flórián Károly jogakad. tanár úr 40 koronát; új. Ghillány József és Both Tamás urak 20 - 20 koronát, Kesselbauer Sándor úr 10 koronát adományoztak a M. T. E. Eperjesi Jogász-Osztálya pénztárának Fogadják hálás köszönetünket. *A Magyar Turistaegyesület Eperjesi Jogász-Osztálya.*

** **Az E. T. és V. E. választmánya** szeptember hó 12-ikén *Dobias Éde* elnöklete alatt tartott ülésében a folyó-ügyek elintézése után egy atletikai verseny rendezését határozta el. A verseny napja előreláthatólag szeptember 29-ike lesz. A versenyszámok: magasugrás, diszkoszvetés, súlydobás, football-játék, staféta-futás. A választmány ezenfelül még tudomásul vette az elrendelt alapszabály-módosításnak bemutatott szövegezését, és intézkedett, hogy legközelebbi rendkívüli közgyűlés hívassék egybe, melynek tárgya főképen az alapszabályok módosítása lesz.

Felelős szerkesztő:

Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:

Kósch Árpád.

a h
az
a
S
Kütnö s
Vas
Első r
Szám
oly e
módj
mak
izgat
sava
Kapható
A

Kö
Czuka
állása a
vevőimn
lás köszö
Továl
esedezve

Bu
megfel
bíró óvadé
segédet ke
leszek» jel
irodájába
küldendők.

* Az e rovát

ke
jutá

Holland am

Árak: Az I. ha
A II.
III.
Hajóoszt.-iroda
Fiók-irodák

Nyilttér.*

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás
Salvator

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Keilemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyviz és diatetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Köszönetnyilvánítás.

Czukrász-üzletem 25 éves fennállása alkalmából összes tisztelt vevőimnek és megrendelőimnek hálás köszönetemet e helyen fejezem ki. További becses pártfogásukért esedezve, maradok

teljes tisztelettel

Scholze Alfréd.

Budapesti áruház megfelelő összeköttetéssel

biró övadékképes kereskedőt v. kereskedő-segédet keres. Ajánlatok «Önálló kereskedő leszek» jelige alatt Schwarz József hirdetési irodájába Budapest, Marokkai-utca 4. sz. a. küldendők.

* Az e rovatban közlöttekert nem vállal felelőséget a Szerk.

2 használt

kerékpár

(Bicycli)

jutányos áron eladó

GRÜNAPFEL A.

kőfaragónál, Eperjes, Vásártér 19. sz.

Holland-amerikai útirány: Rotterdam-NewYork

Legközelebbi hajó-indulás:

Rotterdam: szeptember 19-én d. u. 5 órakor.
Amsterdam: szeptember 26-án déli 12 órakor.
Rijndam: október 3-án d. u. 5 órakor.
Statendam: október 10-én déli 12 órakor.

— Új kettőscsavarú gőzhajók 12,500 tonna. —

Árak: Az I. hajóoszt.-ban 360 kor.-tól feljebb a kikötőből.

A II. " " 240 kor.-tól feljebb a kikötőből.

III. osztály 185 kor. 40 fil. Bécsből.

Hajóoszt.-iroda: Bécs, I., Kolowratring 10. Fedélzet-iroda: Bécs, IV., Weyringergasse 7/A.

Fiók-irodák Ausztriában: Brunn, Innsbruck és Triest.

3226—1901. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Eperjesi Népbank végrehajtatónak Janusinszky Mihály, mint gondnok által képviselt ifj. Nyemesik András végrehajtást szenvedő elleni 1000 kor. tőkekövetelés s jár. iránti végreh. ügyében az eperjesi kir. tvszék (a lemes kir. bíróság) területén levő Lapispatak községben fekvő, a lapispataki 24. sz. tjkvben A. I. 3—18. sorsz., A. II. 1. sorsz. a. foglalt B. 29. sorsz. a. ifj. Nyemesik András nevében álló $\frac{1}{2}$ -ad rész kültekli és erdőilletőségére I. csoportban az 1938 korona kiküldési árban az uo. 26. számú tjkvben A. I. 3—18. sorsz. a. és A. II. sorsz. a. foglalt B. 19. sorsz. alatt ifj. Nyemesik András nevében álló ingatlan kültekli illetőségére $\frac{1}{2}$ -ad r. kültekli $\frac{1}{2}$ -ad része). II. csoportban az 530 kor. kiküldési árban, végül az uo. 45. sz. tjkvben A. I. 1—2. sorsz. a. foglalt $\frac{1}{2}$ -ad részben B. 6. sorsz. a. ugyanannak nevében álló 3. hr. 63. ö. i. sz. házra és 4. hr. sz. kertre III. csoportban 329 kor. kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. november hó 13-ik napján d. e. 10 órakor Lapispatak községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog adatni.

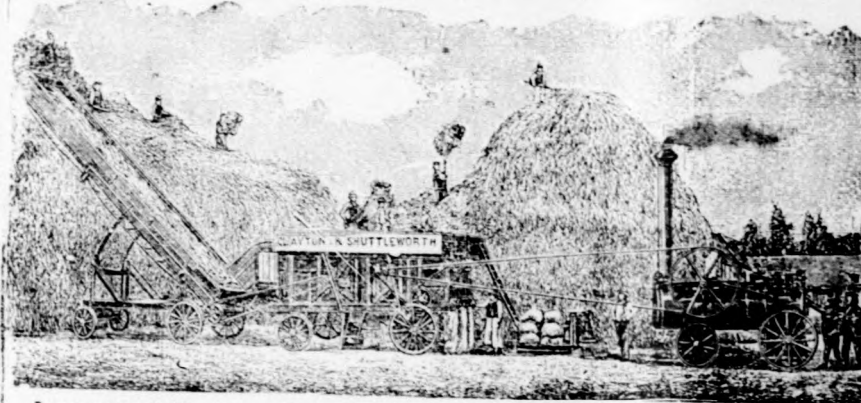
Árverezni szándékozik tartoznak bántapénzül 103 kor. 80 fill., 53 kor. és 39 korona 90 fillért készpénzben vagy övadékképes értékpapirokban letenni.

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.
Eperjesen, 1901. július hó 22-ikén.

Urbán Gyula,
kir. tisztki bír.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, tőhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

"Columbia-Drill"

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytelmes aszói-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint nátra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Magyar gyártmány!

Páratlan a Sávoly-féle

THYMOLO

FOG-KRÉME.

Kapható:

QUIRSFELD JÁNOS

díszműárú-, fegyver-, hangszer- és gyermekjáték-raktárában
Eperjes, Fő-utca 58.

Magyar gyártmány!

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia

szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mór nál Eperjesen.

Keil-lakk (Glaser)

legkötőbb mázó-ló-szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér.
Egy kis palack ára 1 kor. 36 fil.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fil.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-aszatók, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 90 fillér.

Mindenkor kapható:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

„Schimandl-zár“

riadó biztonsági zár betörések ellen!

Szabadalmazva az összes államokban!

Egyedüli biztos védelem betörések ellen!

Fontos bankok, ékszerészek, kereskedők, gyárosok, háztulajdonosok, magánlakások stb. részére.

T. cs. / A «Schimandl-zár», mely a betörők ellen az egyedüli biztos óvszer, egy csinosan fényezett ajtózárral, a melyet csupán az erre szolgáló kulccsal lehet kinyitni. A legcsekélyebb kísérletre, hogy ezen zárat idegen vagy tolvajkulccsal kinyissák, avagy az ajtó-részek betörésére irányuló kísérletre is: egy kalapács kapcsolódik ki, a mely egy villamos-csengővel érintkezve, ezt mozgásba hozza, illetőleg a megkísérelt erőszakos kinyitást riadó csengéssel jelzi. A betörés kísérletének megakadályozására szolgáló csengő tetszés szerint alkalmazható a cselédszobában, a házmesternél, vagy bármely más alkalmas helyen. Kívánatra ugyanazon emeltyűvel egy ugyanitt alkalmazott löveg is nagy durranással elsüthető, a mely az alvó szomszédságot is felriasztja. A «Schimandl-zár» mindenféle ajtón, ablakon, redőnyön, pincze- és padlásajtón, szóval mindenütt könnyen alkalmazható, a hol betörés elhárítandó, és feltétlenül megbízhatóan jelzi minden betörési kísérletet. A «Schimandl-zár», melyből ezek vannak már használatban, darabonként 15 koronába kerül.

Bővebbet Schimandl Gézánál Budapesten, VIII., József-körút 77. sz.

Ügyes utazók

keresteknek egy nagyon keresett cikket eladásához. Nagy kereset!

Ajánlatok F. U. M. 889. alatt **Rudolf Mosse**, Frankfurt a M.

Mellékjövedelem.

Intelligens urak — foglalkozásukra való tekintet nélkül — minden állással összeférő mellékjövedelemre tehetnek szert.

Nem kell hozzá sem szakismeret, sem nagy fáradság.

Barátaik, ismerőseik körében kell csak tevékenységet kifejteniök e minden kétségen felül tiszteletreméltó mellékjövedelmi forrásnak minél nagyobb mértékben való kiaknázása végett.

Teljes felvilágosítás azonnal adatik.

A kik erre vállalkozni hajlandók, küldjék pontos címmel ellátott ajánlataikat, (melyek rögtön továbbíttatnak) „Mellékjövedelem“ jelige alatt az

„ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ“ hirdetési osztályához,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

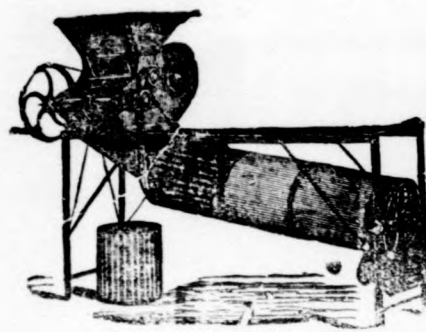
Milleniumi kiállítás 1896.: Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER, Budapest.

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Kálvária József-utca 8. sz., Margit-híd és nyugali pályaudvar közel.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a búza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a búza közüli, és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó trieurök.

Szabad. trieur és osztályozó-gépek

minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására

Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer-rendszerű trieurök

csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökre átalakítását.

Malom-trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott v. hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari v. gazd. célokra.

— Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek. —

Czigarettahüvely-árjegyzék

ZÄHLER MÖR rövid- és norinbergi-árúk nagykereskedéséből
— EPERJESÉN. —

Valódi francia és egyiptomi vergé hüvelyek:

Highlife vergé parafa-szopókával	100 darab	60 fillér
Trilby	100	36
Janina	100	36
Emke	100	36
Toccos	100	36
Le Delice	100	40
Sulamith	100	28
Marocco	100	28
Le Cocarde francia	100	32
Lyre	100	28
Perfore	100	36
Bull-Bull	100	32
Le Gryffon	100	36

1000 drb. vételnél 10%-al olcsóbb!

Postai megrendeléseknél 5000-tól fölfelé díjmentesen küldetik!

Blickensdorfer Typen-Wryter írógépek főraktára

Felsőmagyarország részére.

Orosz hüvely, legjobb minőség, 100 drb. 36 fillér.

La Fleur (verge) 100 drb. 28 fillér.